

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hónapra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 75. szám.

Kedd, március 31.

Rendkívüli városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól —

Nagybecskerek, március 31.

A város képviselőtestületét tegnapi rendkívüli közgyűlésre hívta össze a polgármester. A rendkívüli közgyűlés összehívását a városi előfogatás ügyének rendezése tette szükségessé. A mostani előfogatás ugyanis, akinek érdekében annak idején a képviselőtestületi tagok egy része valóságos csatát folytatott, egyáltalán nem felelt meg kötelességének s az előfogatás körül folytonos zavarok voltak, ami különösen tüzrendészeti szempontból volt a városra hátrányos, sőt veszedelemes. A tanács annak idején már állást foglalt ellene s a képviselőtestület többsége és a törvényhatóság is támogatta a tanácsot, de a legfelsőbb fórum fölbbezés folytán melléte volt s így mégis megkapta az előfogatást. Csakhamar kitűnt azonban, hogy a tanácsnak és a képviselőtestületnek aggodalmi alaposak voltak, s hogy az előfogatást rendezze, a tegnapi városi közgyűlésen elvette tőle az előfogatást. A nagy port fölvert ügy ezuttal egészen simán intézhető el s a képviselőtestület egyhangulag foglalt tegnap ellene állást s a régi előfogatásra bízta további három évre a városi előfogatást.

Az előfogatás ügyén kívül még csak egy ügy, az ötödik új ovoda ügye képezte a tanácskozás tárgyát s ezt szintén a tanács javaslata szerint intézték el minden vita nélkül.

A közgyűlésről szóló tudósításunk egyébként a következő:

Jelen voltak: Dr. Perisics Zoltán polgármester, Stross Béla városi főjegyző, dr. Annau Ernő, Bauer Henrik, Beck Gyula, Daity Misa, Dékán János, Ettlinger Péter, Gardinovacska Velyko, Gligorjevits János, Gyatkov Zsiva, Gyukits Zsiva, Gyurits Lyubomir, Hubert Manó, Kónya Ferenc, Kanizsa Lipót, Kokits Sándor, Krzpelka Jenő, Latovijev Zsiva, Magyarov Szvetozár, Marinkov Pál, Mayer Aurél, Mayer Henrik, Mayer Rezső, Meczser Lipót, Nasztics Pál, Nikel István, dr. Polák Győző, Puts Frigyes, Radics Steva, Ruzsics Pál, Russ János, Radojsics Tósa, Strasser Jakab, Szávics Sándor, Szalay József, Végh Károly, Vorgity Péra, Weiterschan Mihály, Pánics Dániel, Halmos József, dr. Végh Lajos, Mattanovich György, Giffinger Zsigmond, Hausaden Matyas, Filó Róbert.

Az ötödik ovoda.

Dr. Perisics Zoltán polgármester délután 3 órakor a jelenlevőket üdvözölve és a rendkívüli közgyűlés behívását indokolva, a közgyűlést megnyitotta. Első tárgyként az ötödik állami ovoda ügye került tanácskozás alá.

Stross Béla városi főjegyző, előadó megismerteti a közgyűléssel a kir. tanfelügyelő átiratát az V állami ovoda vezetőjének lakbér és a fenntartói nyugdíjjaruléka kérdésében. Előterjeszt. az állandó választmány javaslatát, hogy az V állami ovodánál alkalmazandó óvónőnek a törvénykövetelte 360 korona lakbért megadják és egyben kéressék meg a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy a 24 koronás fenntartói nyugdíjjaruléka fizetése alól a város felmentse, mivel az egyrészt a város szegénységénél fogva már az I., II és III állami ovoda-

nál sem követteltett, másrészt, mert a város állandó népoktatási intézetek körül már ugyis erőjei van igénybe véve.

A közgyűlés az állandó választmány javaslatát egyhangulag elfogadta.

Az előfogatás.

Most következett a városi előfogatás ügye. Erre vonatkozólag Halmos József tanácsnok két javaslatát terjeszti be a tanácsnak.

Az egyik javaslat, mely a mostani előfogatás Vuin Laza szerződésének felbontásáról s az előfogatási szolgálmánynak folyó évi október 1-ig terjedő biztosításáról szól, a következő:

A vár. tanács már 1903 évben 527/8889/903. számú határozatában aggályait fejezte ki a felett, hogy az előfogatás szolgálmánya Vuin Lázára bizassék. Előre, már akkor kifejtette a helyi viszonyokat és személyeket ismerő tanács, hogy Vuin Laza elvállalt kötelességének eleget tenni képtelen lesz, s oly időben lesz esetleg kénytelen megválni az előfogatástól, a midő az ő és a kipróbált megbízható másik ajánlattevő ajánlata közötti különbségétől nagyobb kár érheti a várost. A képviselőtestület nagy többsége a tanács álláspontját elfogadta, de a felsőbb hatóság feloldotta határozatunkat, új árlejtést rendelt el. Az új árlejtés alkalmával ismét Vuin Laza tette a legolcsóbb s még az előbbinél is jóval alacsonyabb ajánlatot.

Miután azonban kétségtelen volt, hogy Vuin Laza a megengedhető verseny határait túllépte s hogy ajánlata nem állott reális alapon, a vár. képviselőtestület ezuttal is mellőzte Vuin Lázát s ezen határozatot a törvényhatóság is helybenhagyta, de a harmadfokú hatóság nem fogadta el érvelésünket és Vuin Lázának juttatta az előfogatást. A lefolyt idő eseményei minden tekintetben igazolták a városi tanács álláspontját.

Vuin Laza 1905 évi október hó 1-én lépett szolgálatba. Már 1906 évi január 18-án 1077. sz. a. beérkezett a tűzoltó parancsnokság feljelentése az előfogatás ellen és már 1906. évi június 21-én 10392. sz. a. beérkezett Vuin Laza kérvénye, melyben jelenti, hogy vállalata anyagi tönkretételére vezet és évi 1200 kor. javítást kér. Az előbbi feljelentés alapján az előfogatás megbírságotlaltott, az utóbbi kérvényt pedig a képviselőtestület 89/10392/906 sz. a. elutasította. Majd 1907. évi május 8-án 8999. sz. a. újból kérte Vuin Laza évi 5850 kor. járandóságot 30%-al felemelni, előadván, hogy helyzete tarthatatlan, hogy rövid idő múlva alig lesz képes szolgálatát teljesíteni, egyben bejelenti, hogy több anyagi áldozatot nem hozhat, kénytelen esetleg az előfogatás szolgálmányától megválni. Ezen kérelmet, miután a közgyűlés színe előtt elhangzottak az előfogatás elleni panaszok, a képviselőtestület elutasította 92/9244/907. sz. a. azon indokolással, hogy a viszonyok nem változtak azon idő óta a mióta Vuin Laza az előfogatás, a ki különben sem szolgált rá a béremelés kedvezményére.

Vuin Laza ellen ezen idő óta több kifogás és panasz merült fel, de a városi tanács figyelembe vette anyagi károsodását és elbősz volt. Uőbbi időben azonban kénytelen volt a tanács újból megbírságotlaltni az előfogatást, s most már oda fejlődött az ügy, hogy maga Vuin Laza atyja, neje és apósa jegyzőnyvi panaszt terjesztettek elő, melyben ök maguk is a legsúlyosabb mulasztásokkal vádolják Vuin Lázát és kéri őt az előfogatási szolgálatból kimozdítani. Ezen a városgazda mint előfogatási biztos által 4487/908 számú jelenléteben igazolt súlyos vádak és a városgazda mint előfogatási biztosnak 5630/908 számú újabb súlyos panasz folytán a városi tanács minden felelősséget elhárítani kíván magától a város közönségével szemben azon esetre, ha a közeledő nyári évszakban Vuin Laza teljesítene az előfogatást. Eppen ezért a tanács élni kíván az árlejtési feltételek 13 ik pontjában körülírt szerződés felbontási jogával s folyó évi április hó 1-től kezdve Vuin Lázát szolgálatától felmen-

teni akarja. Minthogy azonban Vuin Laza szerződésének felbontása előtt gondoskodni kell arról, hogy az előfogatási bérleti idő még hátralevő tartamára, vagyis f. évi október hó 1-ig az előfogatási szolgálat körül fenakadás ne történjék: ezért a városi tanács f. hó 27-én árlejtést tartatott az előfogatásnak a kérdéses félévre való biztosítása céljából. Ezen árlejtésen résztvett 3 ajánlattevő, akik mindannyian Vuin Laza közeli rokonságához tartoznak. A legolcsóbb ajánlatot Vuin Laza atyj., Vuin Misa tette 4360 koronával, ennél csak 20 koronával magasabb ajánlatot tett Angyel Zsiva, aki tehát 4380 koronát igényel a félévre.

Felemlitendőnek tartja a tanács, hogy ezen Angyel Zsivának Vuin Lázához való viszonyát feltűnően igazolja azon körülmény, hogy az Angyel Zsiva által ovadékként letett 500 koronás takarékbetéti könyvecské Vuin Laza apósának, Roczkov Gyókanak nevére van kiállítva és annak tulajdonát képezi. A rövid időtartamra való tekintettel más ajánlattevő nem vállalkozott az előfogatásra.

Miután a városi tanács a már fentebb és az 527/8889/903 számú határozatában előadott indokok miatt Vuin Misát az előfogatási szolgálmánnyal megbízhatónak nem tartja, annál kevésbé, mert ezen esetben a mai állapotok kétségtelenül folytatódhatnak s még csak személyzet változás sem állana be; miután továbbá Angyel Zsiva ajánlata Vuin Misánál csak 20 koronával magasabb, ellene a tanács kifogást felhozni nem tud, vagyonnal bíró józan ember, aki kötelessége teljesítésére szorítható, ehhez képest indítványozza a tanács a következőket:

A városi képviselőtestület felebbezési jogra való tekintet nélkül adjon felhatalmazást a vár. tanácsnak arra nézve, hogy folyó évi április hó 1-től folyó évi október hó 1-ig terjedő időtartamra 4380 korona bér mellett Angyel Zsivára bízassa az előfogatási szolgálmányt a most érvényben levő árlejtési feltételek mellett, továbbá Vuin Lázától szerződése felbontása esetén hajtsa be a tanács a városi képviselőtestület által engedélyezett kölcsön hátralékát és a szerződés felbontásából eredő károkok megtérítése iránt tegye meg a városi tanács a szükséges lépéseket Vuin Laza ellen.

A másik tanácsi javaslat az előfogatásnak f. évi október 1-től három évre újra való bérbeadásáról szól a következőképpen:

Miután Vuin Laza jelenlegi előfogatás ellen rövid szolgálati ideje alatt oly számos és oly súlyos panaszok merültek fel, hogy két ízben történt megbírságotlaltása után, most már jelenlegi szerződése felbontásáig iránt az eljárás folyamatosan van és valószínű, hogy a legrövidebb idő alatt szerződését a városi tanács felbontja: ennél fogva nevezett a városi tanács az előfogatással újból megbízhatónak nem tartja.

Miután továbbá Krpuscin Száva ajánlata a szolgálmány fontosságára való tekintettel, csak jelentéktelen összeggel magasabb Vuin Laza ajánlatánál és Krpuscin Száva 10 évnél hosszabb ideig közmelegedésre teljesítette az előfogatást: ennél fogva indítványozza a városi tanács, hogy Vuin Laza 8500 koronás ajánlatának mellőzésével Krpuscin Száva 8800 korona ajánlatát fogadják el a városi képviselőtestület és vele köttesse meg 3 évi időtartamra az előfogatási szolgálmányra vonatkozó szerződést.

Dr. Annau Ernő képviselőtestületi tag kérdi, hogy van-e elég ok Vuin Laza előfogatás elbocsátására.

Dr. Perisics Zoltán polgármester kimerítő válasza után Szávics Sándor képviselőtestületi tag sajnálkozásának ad kifejezést, azelőtt, hogy most azok nincsenek jelen, akik annak idején Vuin Laza megbízatását erőltették és a várost a jelenlegi kellemetlen és veszedelemes helyzetbe hozták.

Mindenki használja ki a kedvező alkalmat, a meddig a készlet tart.

Fiu öltönyök 4 K.-tól kezdve

Fiu felöltő 8 „ „

a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

Női- és leány-raglan és felső kabát 5 koronától kezdve

Uri- és leány-kimono és gallér. . 8 „ „

a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

Uri öltönyök 15 K.-tól kezdve

Uri felöltő 15 „ „

Telefon 141.

KOVÁCS GEDEON

275-34.7

angol szabó-műhely.

Telefon 141.

Más felszólaló nem jelentkezőn, dr. Perisics Zoltán polgármester kéri a közgyűlést, hogy a hozandó határozat birtokon kívüli felebbezés kimondásával, névszerinti szavazással hozassék meg.

A névszerinti szavazás megejtetvén, az állandó választmány javaslata 35 szavazattal egyhangulag elfogadott és határozatilag kimondották, hogy folyó évi október 1-ig Angyal Zsivának és október hó 1-től 3 évre Krpuscin Szávanak adassék ki az elfogatózási szolgálmány.

Dr. Perisics Zoltán polgármester ezután meleg hangon megemlékezett még Benkovich Mihály elhunytáról, aki hosszú éveken át volt buzgó tagja a képviselőtestületnek. Indítványozza, hogy a közgyűlés az elhunyt családjának jegyzőkönyvi részvétét fejezze ki, amihez a közgyűlés egyhangulag hozzájárul.

Miután még a polgármester a jegyzőkönyv hitelesítésére Weiserschan Mihály, Menzser Lipót, Radojsita Tivadar, Puts Frigyes és Kokits Sándor képviselőtestületi tagokat kéri fel, a közgyűlés véget ért.

A gyermeknap.

Nagybecskerek, március 31.

Az Országos Gyermekvédő-Liga következő levéllel fordult a helybeli ez évi Gyermeknap vezetőségéhez:

Van szerencsénk mellékelve a gyermeknap bevétel szives beküldése céljából egy postabefizetési lapot átszámaztatni, azon tiszteletteljes kérelemmel, hogy az összeg beküldésével egyidejűleg a bevételről hozzánk részletes kimutatást adni sziveskedjék és pedig a nagyobb adakozók felsorolásával és az adományozott összeg pontos feltüntetésével. A kereskedőknél kérjük a szakma megjelölését, hogy az 50 000 példányban megjelenő „Beszerzési Forrás” című kiadványunkba felvehessük.

Az egyéb címen befolyt összegekről, egymint: urnagyűjtés, perselygyűjtés, jótékonyági bélyeg, ünnepély, iskolagyűjtés stb. külön kimutatást kérünk.

Egyben tiszteletteljesen kérjük, kegyeskedjék a helybeli lapok azon számain, amelyek a gyermeknapról valamint közölték, könyvtárunk részére megküldeni és amennyiben lehetséges, egyes fényképfelvételeket is.

Amidőn szives fáradozásáért hálás köszönetünket fejezzük ki, maradtunk Budapest, 1908 március 18.

kiváló tisztelettel

Országos Gyermekvédő-Liga.

Ebből kifolyólag mi aláírottak a helybeli közönség minden tagjához, valamint a Gyermeknapokon, április 2-án és 3-án esetleg itt megforduló vidékiekhez is, azon bensőséges kérelemmel fordulunk, hogy a keblükbe plántált azon nagy tökével, az emberszeretettel keressék azon alkalmakat, amelyeknél kis adományainkkal is nagy dolgok elérését, a gyermekmentés és emberré tévés jöleső nagy munkáját lehetővé tessék.

Ha sokan és gyakran juttatjuk fillércseppjeinket a jóltevés nagy medencéjébe, ez megtelik és forrásává válhatik azon áldást terjesztő folyónak, amelynek partján a gyermekmentés kertjei majdan az emberré tövessző előfatelet ligetek keletkeznek.

Igy aztán a legcsekélyebb, de jó szívvvel, emelkedett lélekkel tett adományt nyújtó részese lehet azon felette jóltevő öntudatnak, hogy ő hozzájárult azon nagy és áldásos eredményhez, amelyre az Országos Gyermekvédő-Liga a múltban visszapillant és a jövőre nézve nagyobb sikerek felé törekszik.

Ehhez képest a helybeli Gyermeknap sajtóbizottságát arra kérjük, hogy mindazon közléseket és felhívásokat, amelyeket ez ügyben a jelen alkalommal a napi sajtó útján tett, illetve még a Gyermeknapok letelte utánig tenni fog, összegyűjtve, hozzánk a célból eljuttatni kegyesked-

jenek, hogy mi ezeket, a közölt felhíváshoz képest, az Országos Gyermekvédő Ligához elküldhessük.

A „Fogjunk össze” magyaros szólammal fordulunk a nemesszívű közönséghez, hogy megmutassuk egymásnak szívünk és lelkünk benső tartalmát, amelynek áldásos fénykörében az adományozott fillérek is szinaranygyá, összegyűlve milliókká válnak, amely milliók forgalomba hozva a gyermekvédelmi célra fordítva, hazánk és népünk erősítését, az emberiség fejlesztését fogják jelenteni.

Nagybecskerek, 1908 évi március hó 30-án.
Szilágyi Albert, Botka Béla, Menzser Lipót,
titkár. főispán, elnök. rendező.

Kultura a fogházban.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület föltérjesztése.

— március 31.

Annak idején említettük, hogy a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület elhatározta, hogy lépéseket tesz azért, hogy a nagybecskereki fogházban levő raboknak rendszeres oktatást adjon a magyar írás és olvasásban, valamint rendszeres ismeretterjesztő előadásokat tart, mely előadások erkölcsi oktatással egybekapcsolva a börtönökben szinglődő szerencsétleneknek általános és erkölcsi művelődését gyarapítaná. A nagybecskereki kir. ügyészség érdemes vezetője, dr. Konyovics György kir. ügyész méltányolta az egyesület nemes törekvését s beleegyezett abba, hogy a közművelődési egyesület kulturális tevékenységét a fogházba is bevigye. A részletek megállapítása most folyik s az előadásokat, mihelyt a rabok az új fogházba átköltöznek, a kultúregyesület nyomban meg is kezdi.

A közművelődési egyesület ezt az akcióját azonkívül az egész országra is ki akarja terjeszteni s azért most föltérjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, hogy az ország összes fogházaiba bevezetessenek ezek az oktató és ismeretterjesztő előadások.

Egyben megküldötte a föltérjesztést az ország valamennyi kultúregyesületének, hogy a fölvetett eszmét hasonló fölrattal támogassák az igazságügyminiszternél. A kultúregyesület fölrattát egész terjedelmében a következőleg hangzik:

Nagyméltóságu Miniszter Ur!

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nemrégiben azt az eszmét pendítette meg, hogy a vármegye székhelyén, Nagybecskereken levő törvényszéki fogházban rendszeres oktató és ismeretterjesztő előadások tartassanak.

Egyesületünk ez irányban mozgalmat is indított s az eszmét közzölve a nagybecskereki kir. ügyészség vezetőjével, az ő részéről kedvező fogadtatásban részesült, úgy hogy most folytak az előkészületek az előadásoknak a nagybecskereki fogházba való bevezetésére.

E tervünkkel főrészen azt akarjuk elérni, hogy a fogházban levő analfabéta rabok, kiknek nagyrésze más nemzetiségű — a magyar írást és olvasást elsajátítsák s ezzel a magyar kultúra körébe bevonassanak.

Az írás és olvasás, a mai tanítási rendszer mellett, általános tapasztalat szerint, négy hónap alatt teljesen elsajátítható még hat éves gyermekkel is, annál inkább felnőt emberekkel. Iyen formán az írás és olvasás rövidebb időre letartóztatott egyéneknél is eredményel tanítható s ezzel a letartóztatott embereknek egész tömege hasznosan bevonható a művelődés körébe. De nemzeti szempontból különösen fontos a fogházi oktatás azokban a fogházakban, ahol más nemzetiségű foglyok vannak, mert kényszerű helyzetben, még ha nem akarnak is, kénytelenek a nemzeti művelődés alapelveit elsajátítani. Hatán erőszakosnak tetszhetik is ez a kényszer-kultúra, ez nemcsak a nemzeti művelődés, de az általános emberi művelődés szempontjából sem vehet kifogás alá, mert a kultúra terjedése hasznos az országra, hasznos általános emberi szempontból és hasznos magára az illető foglyra is. Csak javára válhat a legidegenebbnek is, ha a magyar írást és olvasást elsajátítja, hiszen vitán felül áll, hogy bármely nyelv elsajátítása vagy ismerete, az illető egyének hasznára válik.

Részünkről meghallgatott szakemberek véleménye szerint felnőt emberek heti három-négy órai rendszeres tanítás mellett az írást és olvasást négy hónap alatt teljesen elsajátíthatják s ez az idő nem jár túlterheléssel a rabokra nézve.

Az írás és olvasás mellett párhuzamosan rendszeres ismeretterjesztő előadásokat is lehetne tartani ugyancsak heti három-négy órára, amely előadások erkölcsi oktatással egybekapcsolva a raboknak általános és erkölcsi művelődését gyarapítaná s gondolkozásuk ezáltal nemesbedve, a bűnbeesett emberek a bűnökre való visszatesztől könnyebben megvolnának óvhatók.

Ez oktató és ismeretterjesztő előadások dolgában a fönt jelzett iránypontokon kívül természetesen részletes tervet ezuttal nem adhatunk, mert az oktatás módja és rendje a különböző fogházak viszonyaitól függ, de úgy véljük, hogy azok, amiket előbb mondottunk, mindenestre megfelelő alapul szolgálhatnak mindenütt.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület, bár szerény anyagi eszközökkel rendelkezik, a nagybecskereki fogházban levő rabokat itteni tanítókkal óhajta oktatni megfelelő tiszteletdíj mellett s erre bizonyára megnyerhetőek volnának többi hazai kultúregyesületeink is, akiket ez irányban már meg is kerestünk.

Ettől eltekintve azonban, bátrak vagyunk úgy vélekedni, hogy az igazságügyi kormányzat saját hatáskörében is intézkedhetne a fogházakban, börtönökben és fegyházakban levő rabok irányu oktatása iránt s azért azzal a tiszteletteljes kérelemmel járulunk Nagyméltóságod elé, kegyeskedjék intézkedést tenni az iránt, hogy akár saját hatáskörében az igazságügyi tárca terhére, akár hazai kultúregyesületeinket fölkérve és bevonva, a magyarországi letartóztatási intézetekbe ezek a rendszeres oktató és ismeretterjesztő előadások bevezetessenek.

Tiszteletteljesen kérjük kegyes megszívlelését kérve, vagyunk Nagyméltóságu miniszter urnak

Nagybecskerek, 1908. március hó.

alázatos szolgáló

Botka Béla,
főispán, elnök.

Dr. Vinószédy Ernő,
m. főjegyző, igazgató.

Somfal János,
szerkesztő, titkár.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap regeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déltől ben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

A városi főgimnázium szertárai nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Április 1. Állandó választmányi ülés.

Április 2. Rendkívüli megyei közgyűlés.

Április 2., 3. Gyermeknap.

Április 5. A köz- és magántisztviselők egyesületének közgyűlése.

Április 11. Jótékony nőegylet közgyűlése.

Április 13. Közig. bizottsági ülés.

— Küldöttség az alispánnál. Aracs község képviselőtestülete ma délelőtt küldöttségileg tisztelegett Jankó Ágoston alispánnál. A küldöttséget dr. Csávossy Ignác törökbecsei főszolgabíró vezette Rankovics István megyebizottsági taggal az alispán elé. A küldöttség az aracs-óbecsei komp ügyében jött az alispánhoz. Az aracsiak ugyanis annak idején azt ígérték Gerber Nándor vállalkozónak, hogy ha kijárja a község számára a kompengedélyt, akkor huzv évre neki adják bérbe a kompot. A község erre nézve határozatot is hozott, amit a törvényhatóság jóváhagyott. Gerber kijárta a kompengedélyt, most azonban a község megbánta az indokolatlanul nagy kedvezményt, amit a vállalkozónak nyújtott s újabb határozatot hozott, amely szerint a kompot csak három évre adja oda a vállalkozónak. A küldöttség most azt kérte az alispántól, hogy hasson oda, hogy az első határozatot ilyenképpen módosító újabb határozatot a törvényhatóság hagyja jóvá. Az alispán kijelentette, hogy ezt nem teheti, mert

Az állandóan csapon tartott

Szent-István sörön

kívül kapható naponta friss

müncheneri Spatenbräu

Marcoin Jenő kaszinó-vendéglősnél.

a község az első határozat értelmében állapotott meg a vállalkozóval s ezt a szerződés szerű megállapodást újabb önkényes határozattal egyoldalul megváltoztatni nem lehet. Tény, hogy a község a vállalkozónak ellenszolgáltatásképpen indokolatlanul sokat adott, de ezen most már csak a vállalkozóval való egyezkedéssel lehet segíteni. Ezt ajánlotta a küldötteknek s szíves készségét fejezte ki az araciaknak, hogy az egyezkedés sikere érdekében közrejár.

— Isteni tisztelet az Izs. templomban. Az Adár hó 7 ik napján elhalasztott isteni tisztelet holnap, április hó 1-én délután fél 6 órakor fog megtartatni.

— József főherceg torontáli uradalma. Törökkanizsáról írják: A József főherceg tulajdonát képező tiszaszentmiklósi uradalom megvétele tárgyában Tiszaszentmiklós és Jázova községek már régóta alkuban vannak a jószágigazgatósággal. Legutóbb a két község elhatározta, hogy a 2600 hold kiterjedésű uradalmat részben a két község, mint erkölcsi testület, részben a községek lakossága javára három millió korona vételáron megveszi. A két község kiküldött testülete a napokban utazott fel Budapestre, hogy Libis jószágigazgatóval a szerződésre vonatkozó megállapodásokat véglegesítse s hogy a budapesti nagyobb pénzintézetekkel a vételhez szükséges kölcsön ügyében tárgyaljanak.

— Tanfelügyelői látogatás. Czeglédy István kir. segédtanfelügyelő a közelmúlt hetekben megátogatta a nagybecskereki iparos- és kereskedőtanonc iskola összes közismereti- és rejtosztályait. E látogatás befejeztével tegnap délután a két intézet tanfelügyelőit együttes értekezletre hívta egybe, amelyen a látogatás alkalmával tapasztalt szép tanítási eredmény, valamint az intézetekben uralkodó példás rend és fegyelemért elismerését fejezte ki az igazgatóknak és a tantestületnek egyaránt. Az elismerő szavakért Baaden Károly, a két intézet igazgatója meleg szavakban mondott köszönetet a tantestületek nevében.

— Halálozás. Mint ősrinte, igaz részvétellel értesülünk, városunk egyik köztisztviselőben álló, érdemes polgára, Baaden János Lénárd helybeli üvegkereskedő tegnap este hosszas szenvedés után élete 53 ik, boldog házasságának 24 ik évében meghalt. Az elhunyt halálát, mely általános részvételt kelt városunkban, özvegyén kívül számos rokona gyászolja, köztük Baaden Károly, a közp. áll. el. isk. igazgatója, ki testvércsászát vesztette el benne. A gyászoló család a következőket jelölték ki:

Özv. Baaden J. Lénárdné szül. Wichtner Paula úgy a saját, valamint az összes rokonai nevében mélyen szomorodott szívevel jelenti, hogy forrón szeretett férje, illetve testvér a rokon Baaden J. Lénárd f. évi március hó 30-án este fél 6 órakor hosszabb szenvedés után élete 53-ik, boldog házasságának 24 évében jobb letre szerderült. A drága halott holt teteme folyó évi április hó 1-én. szerdán délután 4 órakor fog a gyászaházból (IX., Baicsa-utca 26.) a róm. kath. temetőben levő családi sírbaoltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat f. évi április hó 2-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor fog a helybeli róm. kath. plébánia templomban az Egk Urának bemutatni. Nagybecskerek, 1908. évi március hó 30-án. Aldott legyen emléke!

— A nagybecskereki ipari tanfolyam rajzkiállítás. Az építő ipari szaktanfolyam és az általános ipari tanfolyam rajzai holnaptól kezdve április hó 8-ig közszemlére lesznek kitéve az állami felső kereskedelmi és polgári iskola disztermében. A kiállítás nyitva van naponként d. e. 9-től 12-ig és d. u. 3-tól 6-ig. Megtekintésére a város polgárságát, különösen az iparosokat s az iparfejlesztés barátait a tanfolyam vezetősége tisztelettel meghívja.

— A szegedi baromfiállítás torontáli kiállításai. A szegedi baromfiállítás most fejezte be a jury a bírálatot. E szerint Torontálból a következők nyertek díjakat: Galambokért első díjat Balassa György (Nagybecskerek), magyar baromfiakért Koronghy Gyula bronzérmét, tyukokért, kacsákért és libákért Gyertyánffy László bronzérmét, orpingtonokért Veres Kelemen aranyérmét, fehér orpingtonokért, gyöngytyukért, emdeni libákért és kacsákért báró Gerliczy Ferenc aranyérmét, pulykákért Gyertyánffy László arany- és ezüstérmét, Gerliczy Ferenc báró aranyérmét, nyulakért Koronghy Gyula harmadik díjat.

— Összeütközés a Dunán. Pancsováról egy magyar hajó balesetét jelentik. Pancsova alatt ugyanis a Matsva nevű szerb személyszállító hajó nekiment a Magyar Folyam- és Tenger-

hajózási Részvénytársaság Margit nevű személyszállító hajójának, minek következtében a Margit eleje víz alá merült. Az utasokban, valamint az árukban nem esett kár. A Margit utasait a Car Nikola vette fel. Erre a hírre vonatkozólag a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság a következőket közli: A „Margit” nevű személyszállító gőzös e hónap 28-án este 7 órakor hegymeneiben Pancsova alatt a „Macsva” nevű szerb személyszállító gőzössel összeütközött és nagyobb sérdülést szenvedett. Utasban és árukban nem esett kár és ezek rendeltetési helyükre szállították. A vizsgálat és a kár megállapítása az igazgatóság részéről a helyszínen fogantatosított.

— Előadás a gyermeknap javára. Az Orsz. Gyermekvédő Liga gyermeknapja alkalmából s annak javára a temesvári színház elsőrendű tagjai: Ujváry Károly, közönségünk kedvence, Bárdossi Irma, a temesvári színház primadonnája, Falussy Pista, a temesvári színház komikus. Ujváry Károlyné és Novák Ferenc, 1908. április 2-án Nagybecskereken a „Korona” nagytermében jótékony célú Elite-hangversenyt rendeznek. Ujváry és Bárdossi személyei elég garancia arra nézve, hogy oly élvezetes és magas színvonalon álló estélyre van kilátás, mely minden további dícséretet fölöslegessé tesz. A többek között előadják a „Parasztbecsület” teljes opera paródiáját. Az estély teljes bevételéből 5% a ligának jut. Előjegyzések már most eszközölhetők a Korona-szálló irodájában.

— Kínai házalók Nagybecskereken. Az alispánhoz ma két messze napkeletről érkezett ember köszöntött be. Két érdekes arcu copfos kínai tisztelgett ugyanis az alispánal s angolul kevert tört németiséggel házalási engedélyt kért. A két kínai eredeti kínai faragványokkal házal s házaló körutjukban most Nagybecskerekre kerültek. Az alispán az engedélyt megadta a copfos házalóknak, akik most vidáman kinalgatják fantasztikus faragványukat. Szóval a „sárga veszedelem”, már eljutott Nagybecskerekre is.

— A budapesti tavaszi vásár. Az április hó 4., 5. és 6-án tartandó budapesti tavaszi vásárra 300 magyar iparos és gyáros jelentette be részvételét. A papír, irószér, rajzszér, diszmuáru-, játékaru-, illatszáraru-, tüveg porcellán-, agyag-, cipő-, hangszér-, vegyi- és háziipari szakmákból. A vidékről és a fővárosból, valamint a külföldről vásárlásra jelentkező kereskedők száma meghaladja a 3000-et. A vásár igazgatósága a vásárral kapcsolatosan ünnepeket és előadásokat is rendez. A vásár megnyitása április hó 4-én reggel 8 órakor lesz Este 7 órakor a vásár területén Gelléri Mór kir. tanácsos, az Országos Iparegyesület igazgatója „Izlés és iparfejlesztés” címmel, Bálint Imre, a Kereskedelmi Múzeum igazgatója pedig „Kivitel kérdések” címmel tart előadást. A második napon este a Kereskedelmi Csarnok nagytermében diszvacsorára gyűlnek össze a vásár látogatói és a fővárosi közigazgatási vezető férfiak, míg a harmadik napon a vásár a Népszínház-Vigoperában tartandó diszeladással zárul be. A diszeladáson Blaha Lujza asszony lép fel a „Nagy mama” címszerepében, a színház igazgatósága pedig ünnepi ajándékokkal kedveskedik az ünneplő közönségnek. A vásár igazgatósága felhívja a vásárra utazó kereskedők figyelmét arra, hogy őket kedvezményes vasuti jegyekben részesíti Mindenki, aki a vásár igazgatóságához egyszerűen bejelenti, hogy a vásárra Budapestre akar utazni és 35 fillér utalványdíjat beküldi, az utalványt kap, amelynek ellenében a vásár területén s oda- és visszautazás vasuti költségének egyharmad része készpénzben visszatérítetik.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, március 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) A házszabályrevízió vitája iránt az érdeklődés teljesen a minimumra szállt alá. Az ülésterem, a karzatok, a folyosók egyaránt üresek s csak a balpártiak és a nemzetiségiek örködnek és vitáznak. Egyebekben pedig még az első szakasznál tartanak s ennek a vége sem látható eddig be.

A mai ülést Justh Gyula elnök nyitotta meg alig husz képviselő, valamint Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferenc és Apponyi Albert miniszterek jelenlétében.

A jegyzőkönyv hitelesítése után nyomban áttértek a házszabályrevízió első szakasza fölötti vitára.

Ma Pop Csicsó István nemzetiségi kezdte a vitát s öt módosítást nyújt be a szöveg magyarosítására.

Bella Mihály nemzetiségi szintén a szöveg magyarsága érdekében nyújt be stílárís módosításokat.

Bozóky Árpád azt a módosítást nyújtja be, hogy a sürgősség megállapításához 200 képviselő titkos szavazata szükségeseltessék.

Hodzsza Milán nemzetiségi szintén a szöveg magyarságát kritizálja, egyben száznyolcvan módosítást nyújt be a szakaszhoz.

Utána Szucsú János nemzetiségi nyújt be egy csomó módosítást és kibeszéli az ülést.

Miután a holnapi napirendet megállapítják, az ülés véget ér.

Kossuth Ferenc a királynál.

Budapest, március 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma délután vagy holnap reggel Bécsbe utazik a királyhoz kihallgatásra. Politikai körökben Kossuth kihallgatását a függetlenségi párt kormányvállalásával hozzák összefüggésbe. Más oldalról azonban azt mondják, hogy Kossuth Ferenc ezáltal csak folyó ügyekről tesz jelentést a királynak s a függetlenségi párt kormányvállalása ma még nem aktuális. Kossuth Ferencnek különben is az az álláspontja, hogy a koalíciónak addig fenn kell maradni, míg vállalt kötelességeinek eleget tesz.

A képviselőház husvétii szünete.

Budapest, március 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint politikai körökben mondják, a képviselőház idei husvétii szünete csak néhány napig fog tartani. A szünet nagycsütörtökön kezdődik és husvétii utáni keddig tart. Justh Gyula elnök a rövid szünetet az obstrukcióval indokolja.

A bankkérdés.

Budapest, március 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) A bankbizottság ma délután ülést tartott, amelyen megállapította a szakértőkhöz intézendő kérdések szövegét. A bizottság egyben kimondotta, hogy csak belföldi szakértőktől kér véleményyt.

Ujságírók az igazságügyminiszternél.

Budapest, március 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) A vidéki hírlapírók országos szövetségének igazgatósága tegnapi ülésén foglalkozott Somfai János hírlapíró, a „Torontál” segédszerkesztőjének beadványával, amelyben orvoslást kér az ellen a kuriai ítélet ellen, mely őt, mint ujságíró hivataltól közlésre átadott jelentését elítélte. A szövetség kimondotta, hogy Somfai ügyét magáévá teszi s egyben küldöttséget meneszt Somfai érdekében az igazságügyminiszterhez, kérve egyúttal a kegyelmi kérvény pártolását is. A küldöttség dr. Brájer Lajos szövetségi alelnök vezetésével tegnap tisztelgett Günther Antal igazságügyminiszternél. A miniszter szívélyesen fogadta a küldöttséget s megígérte, hogy az ügyet tanulmányozás tárgyává teszi.

A horvátok obstrukciója.

Budapest, március 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) A horvát képviselők holnap Budapestre utaznak és csütörtökön megkezdik a technikai obstrukciót a házszabályok ellen. A technikai obstrukcióban a horvátokat a nemzetiségiek fogják támogatni.

Fölmentett halálraítelt.

Budapest, március 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Beregszászról sürgönyzik, a bíróság tegnap hozott újból ítéletet a kiskupányi rablógyilkosság ügyében. A bíróság ezúttal Dávid Mártont, akit először halálra ítélték, fölmentette, a másik halálra ítéltet Dávid Jakabot pedig 15 évi fegyházra ítélt. A többi vádlottakat mind fölmentette.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 31. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	23
Buza (májusra 1908.)	22 56
Buza (októberre 1908.)	19 32
Rozs (áprilisra 1908.)	20 76
Rozs (októberre 1908.)	16 96
Zab (áprilisra 1908.)	14 40
Tengeri (májusra 1908.)	12 80

Dr. Brájer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.
Érvényes 1907 október hó 1-től.

É r k e z i k:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.

Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.

Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.

Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 8 óra 30 p.

Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 p.

Csástelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29

I n d u l:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.

Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 8 óra 48 p.

Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.

Nagykikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánra: reggel 3 óra 33 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p. délután 5 óra 25 p.

Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Csástelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.

Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.

Temesvárról—Módosig: minden kedden pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.

Hirdetmény.

Bocsár község
vadászati joga

f. évi április 30-án d. e. 9 órakor a község ház tanácstermében 1908. évi július hó 1-től számítandó egymásután következő 6 (hat) évre nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adni.

Bónatpénz 40 kor.

Feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bocsár, 1908. évi március 28.

339-1.1

Községi előljáróság.

Haszonbérbe vétel.

4-500 hold jóminőségű
szántóföldet

(esetleg ideiglenes vetéssel együtt)

Nagybecskerek közelében,
vagy ha távolabbi fekvésű:
vasuti állomás közelében le-
vőt, hosszabb időtartamra is
haszonbérbe veszek.

Cím a kiadóhivatalban.

WAWAWAW

340-3.1

2093/1908. sz. A törökbecsei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Kumán és Tarras községekből álló kumáni körorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883: I. t.-c. 143. §-a értelmében felszerelt s eddigi alkalmaztatásukat is feltüntetve kérvényüket folyó évi április hó 23-ig hozzám terjeszsek be. A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választást később meghatározandó napon fogom megtartani

A körorvos javadalmazása a következő: Kumán község részéről 1300 kor., Tarras község részéről 400 kor. Összesen 1700 kor. évi fizetés. Kumán község részéről évi uti átalány 40 kor., látogatási díj Kumánon nappal 80 fillér, éjjel 1 kor. 60 fill. Tarrason nappal 1 kor., éjjel 2 kor. s mindkét községben a bizonyítványok kiállításáért szabályrendeletileg megállapított díjak élvezete.

Megjegyzem, hogy a megválasztandó körorvos köteles a vármegyei orvosi nyugdíj-egylethez belépni.

Törökbecse, 1908. évi március 23.

Dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

333-2.1

1746/1907. sz. Torontálsziget község előljáróságától

Árlejtési hirdetmény.

Torontálsziget község képviselőtestülete
egy új tanosztály felépítését

határozván el, a kőműves, ács és asztalos munkálatokra árlejtés hirdetik, mely árlejtés megtartására határnapul f. évi ápr. hó 30-án d. e. 9 órája tüzetik ki a község háza tanácstermében.

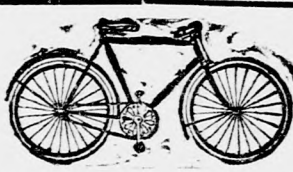
Fenti munkálatokra külön-külön is lehet ajánlatot tenni.

A terv, költségvetés és feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Torontálsziget, 1908. évi március 26.

336-3.2

Községi előljáróság.

A legszebb, legjobb és mindenütt legkedveltebb védjegyesbicikliket — 96 K-tól kezdve — egész a határig teljesen vám- és tehermentesen szállítjuk. (313-12 3)

Sok évi jótállás. — Egyszerű kivitelű kerékpárok olcsóbbak. — Összes hazazaváló részek Berlinből szállítanak. — Répes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kérjük legelő-osztályú gyártmányainkat alacsonyabb áron levő csekélyebb értékű árukkal össze nem hasonlíttani.

Multiplex-Fahrrad-Industrie, Berlin, 17. Gilschinerstr. 15.

455/1908. sz.

Ócsanád község előljáróságától.

Ajánlati hirdetmény.

Ócsanád község egy percenként legalább 80 liter vizet szolgáltató

III. ártezi kutat

szándékszik furatni és vállalat útján óhajtja biztosítani.

Felhívjuk ennélfogva vállalkozni szándékozókat, hogy feltételeiket és megállapító zárt írásbeli ajánlataikat f. évi április hó 16-ig Ócsanád község előljáróságához nyújtsák be. A tervezett kut furására vonatkozó összes adatok a jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt beszerezhetők.

A beérkező ajánlatok felett a község képviselőtestülete szabadon dönt s amennyiben egyik ajánlat sem fogadtatik el, ajánlattevőknek ezért semmi néven nevezendő igényük a községgel szemben nincsen.

Ócsanád, 1908. évi március 28.

338-2.2

Községi előljáróság.

788/1908. sz.

343-1.1

Hirdetmény.

Basahid község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező, ugynevezett

„Greda“ iskolaföldek

1908. gazdasági évre f. évi április 6-án a helyszínen árverés útján készpénzfizetés mellett el fognak adni.

Basahid, 1908. évi március 30.

S z á v i c s,
jegyző.

1211/1908. sz.

A csenei járás főszolgabírájától

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye csenei járásához tartozó és elhalálozás folytán megüresedett németi községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900: XX. t.-c. 3 §-ában, illetve az 1883: I. t.-c. 6 §-ában körülírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket 1908 évi április hó 18-ig a csenei szolgabíróhoz nyújtsák be.

Javadalmazás: 1. Törzsfizetés az állam részéről adandó kiegészítéssel 1600 kor. 2. Uti- és napidíj-átalány 100 kor. a járáson belüli utazásra. 3. Természeti lakás a község házában, melléképületekkel együtt és az ahhoz tartozó kert, udvar haszonélvezete. 4. 4 drb. nagy szarvasmarha szabad legeltetése. 5. 16 km. tűzifa, a jegyzői lakhoz szállítva. 6. Magánmunkálatok után a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Csene, 1908. évi március hó 30.

342-3.1

Sztojanovics,
tb. főszolgabíró.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendelve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított, kevésbé kiadós

össze nem tévesztendő szénsavval. — Megbízható, szigoruan lelkismeretes kiszolgálás!

BUZIASFÜRDŐI ASVANY- ES GYOGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

— Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem éri gyógyhatás. —

Elsőrendű asztali víz! — Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdő.

Sürgönyzím: Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18. szám.

Ügyeshelyi képviselők kerestetnek.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.